

Ikmēneša informācijas drošības biļetens ikvienam

OUCH!

ŠAJĀ NUMMURĀ ...

- Jūsu informācija
- Ierīces iztīrīšana
- SIM / Atmiņas kartes

Droša atbrīvošanās no mobilās iekārtas

Pārskats

Mobilās ierīces - viedtālruni, gudrie pulksteņi un planšetdatori turpina attīstīties pārsteidzošā ātrumā. Tā rezultātā daži cilvēki mēdz mainīt savas mobilās ierīces reizi gadā. Diemžēl pārāk daudz cilvēku atbrīvojas no vecajām ierīcēm, nepadomājot par personīgo informāciju, kas joprojām ir ierīcē. Šajā izdevumā mēs apskatīsim, kāda informācija var būt mobilajā ierīcē un kā to droši izdzēst, pirms jūs atbrīvojaties no vecās ierīces vai atdodat to kādam citam. Ja mobilo ierīci jums piešķīris darbs, vai tajā atrodas kāda organizācijai svarīga informācija, pajautāriet savam vadītājam par rezerves kopēšanas un izdzēšanas procedūrām, pirms veicat darbības, kas aprakstītas zemāk.

Viesredaktors

Heather Mahalik (@HeatherMahalik; +HMahalik) ir nozarē atzīta kriminālistikas zinātniece, kuras pārziņā ir kriminālistikas nozare ManTech CARD. Viņa ir lektore un līdzautore SANS Institūta kursam par viedtālrunu kriminālistiku Advanced Smartphone Forensics (FOR585) un pasniedzēja SANS kursā par Windows kriminālistiku - Windows Forensic Analysis (FOR408). Viņa raksta smarterforesnics.com.

Jūsu informācija

Mobilajās ierīcēs tiek uzglabāti daudz sensitīvāki dati, nekā jums varētu šķist, reizēm pat vairāk kā jūsu datorā. Tipiskākā informācija var ietvert:

- Kur jūs dzīvojat, strādājat, vietas, ko regulāri apmeklējat;
- Jūsu telefongrāmatā un aplikācijās esošā kontaktinformācija, ieskaitot ģimeni, draugus un kolēģus;
- Zvanu vēsture - ienākošie, izejošie un neatbildētie zvani;
- SMS (Tīziņas), balss un multivides ziņojumi;
- Tērzēšanas sesijas attiecīgajās aplikācijās, spēlēs un sociālajos tīklos;
- Atrašanās vietas vēsture, kas balstīta uz GPS koordinātām vai mobilajiem torņiem;
- Interneta pārlūkošanas vēsture, meklēšanas vēsture, sīkfaili un saglabātās lapas;
- Personīgie fotoattēli, audioieraksti, e-pasti;
- Saglabātās paroles un piekļuve personīgajiem kontiem, piemēram, internetbankai vai e-pastam;
- Piekļuve fotogrāfijām, failiem vai informācijai, kas tiek glabāta "Mākonī";
- Ar veselību saistīta informācija -vecums, pulss, asinsspiediens, diēta.

Droša atbrīvošanās no mobilās iekārtas

Ierīces iztīrīšana

Kā redzams, jūsu mobilajā ierīcē visdrīzāk ir ļoti daudz personīgās informācijas. Neatkarīgi no tā, kā jūs atbrīvojaties no ierīces, ziedojat, apmaināt pret jaunāku, atdodat kādam ģimenes loceklim, pārdodat vai izmetat, jums jāpārliecinās par to, ka informācija ir izdzēsta. Jūs, iespējams, neapzināties, bet vienkārši ar izdzēšanu nepietiek, izdzēstu informāciju var viegli atgūt, izmantojot pat bezmaksas rīkus, kas atrodami Internetā. Jums nepieciešams droši izdzēst informāciju, šo procesu sauc par tīrīšanu (wiping). Procesa laikā informācija tiek pārrakstīta, tā nodrošinot, ka to nav iespējams atjaunot. Atcerieties, ka pirms procesa veikšanas jūs visdrīzāk vēlēsitieties uztaisīt informācijas rezerves kopiju, lai to varētu pārnest uz jauno iekārtu.

Vienkāršākais veids, kā veikt drošu izdzēšanu, ir izmantot rūpnīcas iestatījumu (factory reset) funkciju. Tas atjaunos iekārtu tādā stāvoklī, kādā tā bija tad, kad jūs to nopirkāt.

Rūpnīcas iestatījumi ir visdrošākais un vienkāršākais veids kā izdzēst datus no mobilās ierīces. Rūpnīcas iestatījumu funkcija var atšķirties dažādās ierīcēs. Zemāk ir divu populārāko ierīču soļi:

- Apple iOS ierīces: Settings | General | Reset | Erase All Content and Settings
- Android ierīces: Settings | Privacy | Factory Data Reset

Diemžēl datu nodzēšana Windows Phone ierīcēs nav tik vienkārša. Joprojām notiek izpēte, lai atrastu efektīvu metodi kā iztīrīt ierīci. Ja jums ir jautājumi par to, kā atjaunot rūpnīcas iestatījumus, meklējiet informāciju ražotāja instrukcijā vai mājaslapā. Atcerieties, ka vienkārša izdzēšana nav pietiekama, jo dati šādā gadījumā ir atjaunojami.

SIM & Atmiņas kartes

Papildus datiem, kas uzglabāti jūsu ierīcē, jums jāizdomā, ko darīt ar SIM (Subscriber Identity Module) karti. SIM karte ir tas, kas nodrošina mobilo vai datu pieslēgumu mobilajai ierīcei. Kad jūs atjaunojat rūpnīcas iestatījumus, SIM kartē paliek informācija par jūsu kontu un jums kā lietotāju. Ja jūs saglabājat savu telefona numuru un sākat izmantot jaunu ierīci, pajautājiet savam pakalpojumu sniedzējam par iespēju izmantot jūsu veco SIM karti. Ja tas nav iespējams - piemēram, jaunais telefons izmanto cita izmēra SIM karti, veco SIM karti būtu vēlams fiziski iznīcināt, lai novērstu iespēju, ka to izmanto kāds cits.

Atbrīvojoties no mobilās ierīces, atjaunojiet ierīces rūpnīcas iestatījumus un izņemiet SIM un SD kartes, ja jūsu ierīcē tādas ir.

Droša atbrīvošanās no mobilās iekārtas

Visbeidzot, mobilajās ierīcēs ir iespēja izmantot SD (Secure Digital) karti papildu atmiņai. Šajās atmiņas kartēs var saglabāt fotoattēlus, aplikācijas un citu sensitīvu informāciju. Atcerieties izņemt jebkādas atmiņas kartes pirms jūs atbrīvojaties no iekārtas (dažām iekārtām atmiņas kartes var būt noslēptas, piemēram, aiz telefona baterijas) šīs kartes bieži iespējams izmantot arī jaunajās ierīcēs, vai tās var izmantot kā papildu datu uzglabāšanas vietu datorā (izmantojot USB adapteri). Ja nav iespējams izmantot atmiņas karti, mēs iesakām to iznīcināt, tāpat kā veco SIM karti.

Ja neesat pārliecināts par kādu no soļiem, kas aprakstīti šajā izdevumā, meklējiet konsultanta palīdzību veikalā, kurā jūs nopirkāt ierīci.

Ja jūs apsverat domu izmest ierīci, padomājiet par tās ziedošanu kādam. Iespējams ir labdarības organizācijas, kas pieņem lietotas mobilās ierīces.

UZZINIET VAIRĀK

Parakstieties uz OUCH! - ikmēneša biļetenu par informācijas tehnoloģiju drošību datoru lietotājiem, apmeklējiet OUCH! arhīvu, uzziniet vairāk par SANS informācijas tehnoloģiju drošības risinājumiem, apmeklējot tīmekļa vietni securingthehuman.sans.org/ouch/archives.

CERT.LV ir Latvijas Republikas Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija. CERT.LV misija ir veicināt informācijas tehnoloģiju drošību Latvijā. Uzziniet vairāk <https://www.cert.lv> vai sekojiet mums Twitterī [@certlv](https://twitter.com/certlv).

Resursi

- Planšetdatora drošība: <https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#january2016>
- Rezerves kopijas un atjaunošana: <https://securingthehuman.sans.org/ouch/2015#august2015>
- Padziļinātais viedtālrunu kriminālistikas kurss: <https://sans.org/for585>
- OUCH izdevumu arhīvs: <https://securingthehuman.sans.org/ouch/archives>

License

OUCH! izdod SANS institūts programmas "Securing The Human" ietvaros un tas tiek izplatīts saskaņā ar [Creative Commons BY-NC-ND 3.0 licences](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) nosacījumiem. Jūs varat izplatīt šo biļetenu vai izmantot to savā informācijas tehnoloģiju drošības izglītošanas programmā ar nosacījumu, ka biļetens netiek izmainīts Papildu informācijai vai jautājumiem par tulkošanu izmantojiet www.securingthehuman.org/ouch e-pasta adresi.

Redakcija: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis, Cheryl Conley

Tulkotājs: Edgars Tauriņš

securingthehuman.sans.org/blog

[/securethehuman](https://securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

securingthehuman.sans.org/gplus